

REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH W RADOMIU

PROTOKÓŁ

z Narady Techniczno Gospodarczej

dla NADLEŚNICTWA PRZYSUCHA

OBRĘB: Przysucha, Rzuców

na okres od 01.01.2020 r. do 31.12.2029 r.

Przysucha 03.03.2020 r.

Narada Techniczno-Gospodarcza dla Nadleśnictwa Przysucha, odbyła się w dniu **03.03.2020 r.** w siedzibie Nadleśnictwa.

Komisja po wysłuchaniu referatów i przeprowadzeniu dyskusji w sprawie przedstawionych dokumentów:

- a) Materiały dotyczące gospodarki leśnej w ubiegłym okresie:
- analiza gospodarki leśnej w okresie 2010-2019 – referat Nadleśniczego Nadleśnictwa Przysucha,
 - koreferat Kierownika Zespołu Ochrony Lasu w zakresie zagrożeń przez czynniki biotyczne, abiotyczne i antropogeniczne w okresie realizacji dotychczasowego Planu Urządzenia Lasu (2010-2019) na terenie Nadleśnictwa Przysucha,
 - koreferat naczelnika Wydziału Kontroli, Audytu Wewnętrznego i Ochrony Mienia,
 - referat Naczelnika Wydziału Zarządzania Zasobami Leśnymi w zakresie wykonania monitoringu dotyczącego skutków realizacji planu na środowisko i Obszaru Natura 2000 zgodnie z ustaleniami przyjętymi w prognozie oddziaływania na środowisko tego planu,
 - koreferat Wykonawcy Projektu Planu Urządzenia Lasu.
- b) Materiały i propozycje przedstawione przez Wykonawcę Projektu Planu Urządzenia Lasu:
- zakres prac urzędzeniowych,
 - wyniki prac inwentaryzacyjnych,
 - propozycje planu gospodarki leśnej na okres gospodarczy 2020-2029,
 - projekt aktualizacji Programu Ochrony Przyrody dla Nadleśnictwa Przysucha na lata 2020-2029,
 - prognoza oddziaływania na środowisko i obszar Natura 2000 Projektu Planu Urządzenia Lasu,
 - program edukacji leśnej na lata 2020-2029

podjęła następujące ustalenia i przyjęła wielkości:

A: Końcowe ustalenia w sprawie organizacji prac urzędzeniowych oraz ocena gospodarki leśnej za okres obowiązywania poprzedniego planu urządzenia lasu.

1. Skład osobowy:

1.1. Przewodniczący NTG

Piotr Kacprzak – Z-ca Dyrektora ds. Gospodarki Leśnej RDLP Radom.

1.2. Członkowie:

Lena Wyderkowska – główny specjalista w Wydziale Urządzania Lasu DGLP,

Andrzej Marzęda – Kierownik Zespołu Ochrony Lasu w Radomiu,

Czesław Korycki – Nadleśniczy Nadleśnictwa Przysucha,

Marek Nowicki – z-ca Nadleśniczego Nadleśnictwa Przysucha,

Wiesław Szczechowicz - Naczelnik Wydziału Zarządzania Zasobami Leśnymi RDLP w Radomiu,

Tomasz Moskwa – Z-ca Dyrektora Oddziału BULiGL Oddział Radom,

Wojciech Śledź – Z-ca kierownika pracowni UL - BULiGL Oddział Radom,
Przemysław Kusiak – Inżynier Nadzoru - Nadleśnictwo Przysucha,
Paweł Pietras – Inżynier Nadzoru - Nadleśnictwo Przysucha,
Bogdan Chylak – sekretarz - Nadleśnictwo Przysucha,
Robert Kozieł – st. specjalista - Nadleśnictwo Przysucha,
Katarzyna Socha - st. specjalista ds. stanu posiadania- Nadleśnictwo Przysucha,
Grzegorz Duchnik - specjalista SL - Nadleśnictwo Przysucha,
Agata Jankowska - Specjalista ds. zagospodarowania lasu- Nadleśnictwo Przysucha,
Leszek Pałgan - Komendant - Starszy Strażnik- Nadleśnictwo Przysucha,
Miroslaw Wrona - st. specjalista - Wydział Kontroli, Audytu Wewnętrznego
i Ochrony Mienia w RDLP Radomiu,
Radosław Goszcz - Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe Redmex,
Janusz Zyndra - Zakład Usług Leśnych,
Mariusz Kieszek - Przedsiębiorstwa Usługowo-Handlowego JUHAS II,
Karolina Gawlik-Bąkiewicz - Naczelnik Wydziału Zabytków Archeologicznych,
Tomasz Zadworny – st. specjalista – RDOŚ w Łodzi,
Ewelina Siudak – gł. specjalista - RDOŚ w Łodzi,
Arkadiusz Malec – Z-ca Dyrektora RDOŚ w Warszawie, Regionalny Konserwator
Przyrody,
Jacek Koba – st. specjalista – Wydział Ochrony Lasu RDLP w Radomiu,
Dorota Święcka – specjalista SL - Zespół ds. Promocji i Mediów RDLP w Radomiu,
Aneta Czubak - st. specjalista SL - Wydział Gospodarki Drewnem RDLP w Radomiu,
Arnold Gorycki – st. specjalista SL - Wydział Gospodarki Leśnej RDLP w Radomiu.

1.3. Sekretarz

Agata Łukomska-Hłopaś – specjalista SL w Wydziale Zarządzania Zasobami
Leśnymi RDLP w Radomiu.

2. Ocena ostatecznej wersji mapy przeglądowej obszarów chronionych i funkcji lasu.

Po zaprezentowaniu mapy przeglądowej obszarów chronionych i funkcji lasu przez Wykonawcę PUL zaakceptowano (bez uwag i zastrzeżeń) jej treść.

3. Akceptacja przedstawionego w projekcie planu urządzenia lasu – zakresu i formy podstawowych założeń polityki przestrzennego zagospodarowania regionu.

W Projekcie Planu Urządzenia Lasu uwzględniono założenia polityki przestrzennego zagospodarowania określone w skali gmin, powiatów oraz województw. Analiza wykazała, że na terenie Nadleśnictwa Przysucha znajdują się grunty leśne przeznaczone na cele nieleśne. Przeznaczenie takie jest zawarte w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego dla terenów eksploatacji złóż gliny Borkowice – Etap 1, przyjętym Uchwałą Nr XXXVIII/222/2018 Rady Gminy Borkowice z dnia 12 czerwca 2018 r. Grunty te znajdują się w obrębie leśnym Rzuców i stanowią części oddziałów 17, 18, 27, 28. Zgodnie z w/w planem posiadają one przeznaczenie podstawowe jako obszary i tereny górnicze, zaś ich przeznaczeniem uzupełniającym są lasy. Na gruntach tych znajdują się udokumentowane złoża gliny ogniotrwałej „Borkowice-Radestów” GO 506. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przewiduje eksploatację tych złóż, a po jej zakończeniu

rekultywację terenu w kierunku leśnym.

4. Rozstrzygnięcia w sprawie ewentualnych rozbieżności rodzajów użytków gruntowych.

W ramach urzędniowych prac terenowych sporządzono wykaz rozbieżności, który został przekazany do Nadleśnictwa. Do PUL został przyjęty stan zgodny z państwową ewidencją gruntów i budynków na dzień 01.01.2020 r. Wykaz rozbieżności będzie podstawą do przeprowadzenia zmiany w powszechnej ewidencji, poprzez zgłoszenie rozbieżności lub przygotowanie dokumentacji dt. zmian do powiatowych ośrodków geodezyjnych.

5. Zatwierdzenie zmian granic i numeracji oddziałów.

W trakcie Narady Techniczno-Gospodarczej przyjęto zmiany granic pododdziałów. W ramach opracowania projektu PUL, w przypadkach znaczniejszych rozbieżności, skorygowano granice oddziałów leśnych, dostosowując je do rzeczywistego przebiegu na gruncie (a nie do granic działek ewidencyjnych jak to miało miejsce w poprzednich rewizjach PUL), nie dokonywano zmian numeracji oddziałów leśnych.

Działki przejęte w ostatnim okresie gospodarczym przyporządkowano do już istniejących oddziałów.

6. Zakres wykorzystania wskaźników spodziewanego przyrostu bieżącego, tabelarycznego oraz użytecznego.

Na skutek kontynuacji dużego rozmiaru użytkowania rębno rębniami złożonymi, na koniec okresu gospodarczego jeszcze bardziej wzrośnie powierzchnia klasy odnowienia (z 18,9% obecnie do 31,5%). Nierównomierna struktura klas wieku w Nadleśnictwie sprawia, że pomimo przewidzianego w projekcie PUL jeszcze większego rozmiaru użytkowania niż w ubiegłym okresie, udział starszych drzewostanów (łącznie z KO) jeszcze się zwiększy. Wynika to także z zastosowania stosunkowo długich okresów odnowienia w rębniach stopniowych. Rębnią IB i cięciami uprzątającymi w rębniach częściowych i gniazdowych jest objęte tylko 17% całej powierzchni zaprojektowanej do użytkowania rębno, dlatego efekty prowadzonych działań w celu poprawy struktury wiekowej drzewostanów powinny być widoczne dopiero w dłuższej perspektywie czasowej. Przeciętny wiek drzewostanów w Nadleśnictwie, według prognozy wzrośnie z 73 lat obecnie do 77 lat na koniec okresu obowiązywania projektu PUL i nadal będzie wyższy od pożądanego średniego wieku drzewostanów. W związku z powyższym, w następnym okresie gospodarczym użytkowanie rębne powinno kształtować się na poziomie zbliżonym do obecnego. Ze względu na dużą złożoność gatunkowo-wiekową części drzewostanów Nadleśnictwa, struktura wiekowa oraz poziom użytkowania w jeszcze dłuższej perspektywie czasowej są trudne do przewidzenia.

Biorąc pod uwagę proponowany etat użytkowania rębno i przedrębno na najbliższe 10-lecie oraz wielkość przyrostu bieżącego tablicowego (z tabel VIIIa), zakłada się, że w Nadleśnictwie nastąpi niewielki spadek ogólnej miąższości grubizny brutto drzewostanów. Do obliczenia miąższości grubizny spodziewanej na koniec okresu gospodarczego wykorzystano wzór z § 123 IUL.

$$V_k = V_p + Z_v - U$$

gdzie:

V_k – suma miąższości grubizny spodziewana na koniec okresu gospodarczego,

V_p – suma miąższości grubizny na początku okresu gospodarczego, na powierzchni zalesionej,

Z_v – spodziewany przyrost miąższości grubizny – tabelaryczny w okresie obowiązywania planu,

U – suma miąższości grubizny brutto drewna przewidzianego do pozyskania w planie urządzenia lasu.

Prognoza zasobów na koniec okresu gospodarczego wg przyrostu tablicowego

Obręb	Miąższość brutto [m ³]			
	V _p	Z _v	U	V _k
Przysucha	1 932 032	487 000	560 077	1 858 955
Rzuców	1 440 974	400 250	350 608	1 490 616
Nadleśnictwo	3 373 006	887 250	910 685	3 349 571

Przedstawione dane wskazują, że na koniec obowiązywania okresu gospodarczego zasoby miąższości drzewostanów Nadleśnictwa zmniejszą się o **0,69 %**. W poszczególnych obrębach leśnych sytuacja jest różna. Na koniec okresu gospodarczego zasoby miąższości w obrębie Przysucha obniżą się o 3,78%, zaś w obrębie Rzuców wzrosną o 3,45%.

Przewidywany, niewielki spadek zasobów miąższości Nadleśnictwa należy postrzegać pozytywnie, gdyż jest on efektem podjęcia działań w celu zapewnienia trwałości lasu w perspektywie długookresowej, niedopuszczenia do deprecjacji surowca drzewnego oraz poprawy struktury wiekowej drzewostanów. Zmiany te jednak nie spowodują negatywnych skutków dla funkcjonowania zbiorowisk leśnych i nieleśnych, ponieważ oprócz optymalizacji zadań gospodarczych, które uwzględniają doraźne oraz perspektywiczne cele hodowlane i ochronne, projekt PUL przewiduje również ochronę zasobów naturalnych, w tym: chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, siedlisk przyrodniczych, roślinności runa leśnego, gleby i wód.

Ponadto projekt PUL nie przewiduje ograniczenia przestrzeni występowania gatunków, zmniejszenia powierzchni gruntów leśnych, ani też zmniejszenia powierzchni całego Nadleśnictwa (w trakcie obowiązywania PUL może ewentualnie nastąpić przeznaczenie na cele nierolnicze i nieleśne gruntów ze względu na inwestycje celu publicznego). Szczegółowe dane na ten temat zawiera „Program Ochrony Przyrody” oraz „Prognoza oddziaływania projektu planu urządzenia lasu na środowisko i obszary Natura 2000”.

7. Akceptacja testu kontroli pomiaru miąższości na powierzchniach próbnych.

Kontrole powierzchni próbnych dokonał zespół zadaniowy powołany na podstawie Decyzji nr 19 Dyrektora RDLP w Radomiu z dnia 06.05.2019 r. Kontrolą objęto próbę 50 powierzchni wylosowanych przy pomocy programu TAKSATOR. Czynności kontrolne polegające na ponownym pomiarze na wylosowanych powierzchniach przeprowadzono w dniach 07-08.05.2019 r.

W wyniku kontroli nie stwierdzono błędów grubych, bezwzględna wartość statystyki pola przekroju pierśnicowego wyniosła **0,125** natomiast bezwzględna wartość statystyki wysokości **0,366**. Wielkości te mieszczą się w przedziale wartości dopuszczalnych.

W związku z powyższym w trakcie Narady Techniczno-Gospodarczej zaakceptowano test kontroli pomiaru miąższości na powierzchniach próbnych.

8. Ocena gospodarki leśnej za okres obowiązywania poprzedniego planu urządzenia lasu.

Podstawy oceny stanowią:

- Plan Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Przysucha – obręb Przysucha i obręb Rzuców na okres od 1.01.2010 r. do 31.12.2019 r.,
- Analiza gospodarki przeszłej dokonana przez Nadleśniczego na NTG,
- Koreferat Kierownika Zespołu Ochrony Lasu w Radomiu do w/w analizy Nadleśniczego w zakresie zagrożeń przez czynniki biotyczne, abiotyczne i antropogeniczne,

- Koreferat Naczelnika Kontroli, Audytu Wewnętrznego i Ochrony Mienia RDLP Radom,
- Referat Naczelnika Wydziału Zarządzania Zasobami Leśnymi w zakresie wykonania monitoringu dotyczącego skutków realizacji planu na środowisko i obszaru natura 2000 zgodnie z ustaleniami przyjętymi w prognozie oddziaływania na środowisko tego planu,
- Koreferat wykonawcy projektu planu urządzenia lasu,
- Plany gospodarcze i sprawozdania z ich wykonania.

9. Stwierdzenie, że projekt planu urządzenia lasu wraz z programem ochrony przyrody został sporządzony zgodnie z przepisami ustawy o lasach oraz wytycznymi KZP.

Na podstawie referatu Wykonawcy PPUL stwierdzono, że:

- Projekt Planu Urządzenia Lasu i Program Ochrony Przyrody dla Nadleśnictwa został wykonany zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, instrukcjami i wytycznymi KZP. Wykonawca uwzględnił również wszystkie zmiany i uszczegółowienia (wynikające głównie ze zmiany IUL) w zakresie wytycznych zgodnie z poleceniami Zamawiającego.
- Prognoza Oddziaływania na Środowisko i Obszar Natura 2000 została wykonana zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi oraz regulacjami w Lasach Państwowych. Uwzględnia ustalenia Komisji Założeń Planu oraz zakres i stopień szczegółowości uzgodniony z GDOŚ w Warszawie i GIS w Warszawie.

10. Projekt zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 „Ostoja Brzeźnicka” położonego na gruntach Nadleśnictwa Przysucha.

W ramach projektu planu urządzenia lasu dla obszaru Natura 2000 „Ostoja Brzeźnicka” PLH 260026 uwzględniony zostanie zakres o którym mowa w art.28 ust.10 Ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. Zadania ochronne zostaną przedstawione jako osobny rozdział POP.

Powierzchnia Obszaru Natura 2000 „Ostoja Brzeźnicka” PLH 260026 na gruntach Nadleśnictwa Suchedniów wynosi **7,40 ha**. Na gruntach Nadleśnictwa stwierdzono jedynie jeden przedmiot ochrony z Złącznika II Dyrektywy Siedliskowej tj.: **1188 – Kumak nizinny** – uzupełnienie stanu wiedzy. Podczas Narady Techniczno-Gospodarczej omówiono zadania ochronne sporządzane w ramach projektu Planu Urządzenia Lasu na gruntach Nadleśnictwa Przysucha dla w/w obszaru Natura 2000, które zostaną uzgodnione z RDOŚ w Kielcach oraz poddane konsultacjom społecznym przez wyłożenie wraz z projektem PUL do publicznego wglądu.

Zadania gospodarcze zaproponowane w projekcie PUL dla Nadleśnictwa Przysucha na lata 2020-2029 uwzględniają zadania ochronne dla przedmiotu ochrony w obszarze Natura 2000 „Ostoja Brzeźnicka” PLH 260026.

11. Inne końcowe wytyczne dotyczące organizacji prac nad planem urządzenia lasu wraz z programem ochrony przyrody oraz prognozą oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i obszary Natura 2000, w tym akceptacja zakresu prognozy symulacyjnej na koniec okresu oraz ustalenie formy przekazywania planu urządzenia lasu do nadleśnictwa.

Nadleśniczy zaakceptował zaproponowany przez Wykonawcę wykaz cięć, szczegółowe sposoby zagospodarowania, wysokość użytkowania rębego i przedrębego. Planowane wskazania gospodarcze odpowiadają bieżącym potrzebom lasu, uwzględniają cele w perspektywie czasowej krótko-, średnio- i długoterminowej. Jednocześnie zapewniają kontynuację rozpoczętą w poprzednich okresach gospodarczych przebudowę drzewostanów sosnowych na żywnych siedliskach lasowych.

Projekt Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Przysucha zostanie zestawiony w zakresie określonym w Założeniach do Planu na podstawie protokołu z KZP i SIWZ do zamówienia, w trakcie narady ustalono, że zmiany w tym zakresie nie są konieczne.

B. Projekt planu urządzenia lasu.

1. Stan posiadania.

W trakcie Narady Techniczno Gospodarczej omówiono stan posiadania Nadleśnictwa wg stanu na 01.01.2020 r. Udział poszczególnych grup i rodzajów użytków oraz kategorii użytkowania przedstawia tabela poniżej:

Grupy i rodzaje użytków gruntowych	Obręb		Nadleśnictwo
	Przysucha	Rzuców	
	Powierzchnia [ha]		
1	2	3	4
1. Lasy - razem	7467,0570	5015,7155	12482,7725
1.1. Grunty leśne zalesione - razem	7220,3733	4880,3185	12100,6918
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem	22,3523	17,7683	40,1206
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem	224,3314	117,6287	341,9601
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione	0,3581	6,6150	6,9731
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem	7467,4151	5022,3305	12489,7456
3. Użytki rolne – razem	175,0842	27,8012	202,8854
4. Grunty pod wodami - razem	4,8684	1,6500	6,5184
5. Użytki ekologiczne - razem	66,7700	33,7600	100,5300
6. Tereny różne - razem	0,2100	-	0,2100
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem	0,9926*	0,2752	1,2678*
8. Nieużytki - razem	29,4718	4,9314	34,4032
Razem (2-8) Grunty niezaliczone do lasów	277,7551*	75,0328	352,7879*
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia	-	-	-
OGÓLEM (1-8)	7744,8121*	5090,7483	12835,5604*

* bez gruntów we współwłasności Nadleśnictwa i osób fizycznych – 0,9186 ha

Zestawienie powierzchni wg grup w arach.

Obręb	Powierzchnia leśna [ha]		Powierzchnia nieleśna [ha]	Ogółem [ha]
	zalesiona i niezalesiona	związana z gosp. leśną		
1	2	3	4	5
Przysucha	7242,68	224,35	277,77*	7744,80*
Rzuców	4898,17	117,75	75,04	5090,96
Nadleśnictwo	12140,85	342,10	352,81*	12835,76*

* bez gruntów we współwłasności Nadleśnictwa i osób fizycznych – 0,92 ha

Powierzchnia Nadleśnictwa jest zgodna z ewidencją gruntów i budynków, różnice w wielkości powierzchni określonej w metrach kwadratowych w tabeli powyżej i w arach określonej w pozostałych zestawieniach tabelarycznych wynika z zaokrąglania powierzchni geodezyjnej poszczególnych działek i ich sumy.

2. Podział lasów wg kategorii ochronności.

Zgodnie z postanowieniem KZP, zasięg lasów ochronnych dla Nadleśnictwa Przysucha, przyjęto zgodnie z Decyzją Ministra Środowiska DL-lpn-612-3/2159/11/JŁ z dnia 19 stycznia 2011 r. W projekcie planu urządzenia lasu zaktualizowano kategorie ochronności i ich powierzchnię w ramach zatwierdzonego zasięgu. Różnice w powierzchni lasów ochronnych pomiędzy poprzednim, a obecnym stanem urządzeniowym wynika ze zmian w stanie posiadania, zmian granic pododdziałów, aktualizacji powierzchni pododdziałów, zmiany stref ochrony ptaków podlegających ochronie gatunkowej, weryfikacji zaliczenia lasów do kategorii „cenne fragmenty rodzimej przyrody”, grupy kategorii użytkowania (z leśnej zalesionej i niezalesionej na grunty związane z gospodarką leśną) oraz zmian i korekt granic

pododdziałów. Zmiany te wynikają też z wybudowania przez Nadleśnictwo dróg o większych parametrach (szerokość drogi) wewnątrz kompleksów leśnych.

W wyniku wyżej wymienionych zmian powierzchnia lasów ochronnych zwiększyła się o 3,43 ha.

Lp.	Grupy lasu	Powierzchnia leśna					
		Obręb Przysucha		Obręb Rzuców		Nadleśnictwo	
		[ha]	[%]	[ha]	[%]	[ha]	[%]
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Rezerваты	66,47	0,92	191,66	3,91	258,13	2,13
2.1.	Lasy wodochronne	5604,26	77,38	3449,27	70,42	9053,53	74,57
2.2	Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, wodochronne	60,46	0,83	67,74	1,38	128,20	1,06
2.3	Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody	29,51	0,41	-	-	29,51	0,24
2.4	Lasy znajdujące się na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych, wodochronne	-	-	853,76	17,43	853,76	7,03
2.5	Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, znajdujące się na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych, wodochronne	-	-	15,03	0,31	15,03	0,12
2.6	Lasy stanowiące drzewostany nasienne wyłączone z użytkowania rębego, znajdujące się na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych, wodochronne	-	-	14,46	0,30	14,46	0,12
2.7	Lasy stanowiące drzewostany nasienne wyłączone z użytkowania rębego, wodochronne	6,61	0,09	-	-	6,61	0,05
2.8	Lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, wodochronne	53,61	0,74	9,01	0,18	62,62	0,52
2.9	Lasy mające szczególne znaczenie dla obronności i bezpieczeństwa państwa, wodochronne	27,92	0,39	-	-	27,92	0,23
2.	Lasy ochronne (razem 2.1 – 2.9)	5782,37	79,84	4409,27	90,02	10191,64	83,94
3.	Lasy gospodarcze	1393,84	19,24	297,24	6,07	1691,08	13,93
4.	Razem	7242,68	100,00	4898,17	100,00	12140,85	100,00

*wg tabeli Nr III

3. Podział na gospodarstwa.

Na terenie Nadleśnictwa Przysucha wyróżniono trzy gospodarstwa. W gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów gospodarczych nie wyodrębniono przerębowego sposobu zagospodarowania.

Tworząc podział drzewostanów na gospodarstwa uwzględniono założenia KZP.

Zestawienie powierzchni leśnej wg gospodarstw

Gospodarstwo	Obręby				Nadleśnictwo	
	Przysucha		Rzuców		Nadleśnictwo	
	[ha]	%	[ha]	%		
1	2	3	4	5	6	7
Specjalne (S)	228,31	3,15	1144,97	23,38	1373,28	11,31
Wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O)	5620,88	77,61	3455,96	70,55	9076,84	74,76

Gospodarstwo	Obręby				Nadleśnictwo	
	Przysucha		Rzuców		[ha]	%
	[ha]	%	[ha]	%		
1	2	3	4	5	6	7
Wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G)	1393,49	19,24	297,24	6,07	1690,73	13,93
w tym: - zrębowy sposób zagospodarowania (GZ)	1076,78	14,87	65,75	1,34	1142,53	9,41
- przerębowo-zrębowy sposób zagospodarowania (GPZ)	316,71	4,37	231,49	4,73	548,20	4,52
Ogółem	7242,68	100,00	4898,17	100,00	12140,85	100,00

4. Wiekі rębności.

Wiekі rębności przyjęto w oparciu o ustalenia Komisji Założenia Planu, na podstawie Zarządzenia Nr 55 DGLP z dnia 21.11.2011 r. oraz § 83 IUL.

Przeciętne wieki rębności dla poszczególnych gatunków drzew, przedstawiają się następująco:

Db	- 140 lat
Jd, Bk, Kl, Jw, Wz, Js	- 120 lat
So, Md	- 100 lat
Św, Brz, Ol, Gb, Ak, Db cz.	- 80 lat
Ol.sz.	- 60 lat
Oś	- 50 lat
Tp	- 40 lat

Przyjęte wieki rębności są zgodne z ustaleniami KZP. Są one analogiczne jak w poprzednim okresie gospodarczym. Drzewostany zaliczone do przebudowy pilnej oraz o strukturze klasy odnowienia (KO) i klasy do odnowienia (KDO), przydzielone zostały do użytkowania rębego, niezależnie od przyjętych wieków rębności.

5. Przyjęte etaty użytkowania rębego i przedrębego.

I. Użytkowanie rębne.

Użytkowanie rębne dzieli się na:

- zaliczone na poczet etatu, tj. realizowane poprzez odpowiednie techniki pozyskania i odnowienia w ramach różnych rodzajów i form rębni,
- nie zaliczone na poczet etatu, na które w Nadleśnictwie Przysucha składają się: uprzątnięcie części przestojów utrudniających wzrost młodemu pokoleniu oraz usunięcie niewielkiej miąższości drzew na powierzchni związanej z gospodarką leśną (wzdłuż przebiegu niektórych linii oddziałowych).

Wszystkie proponowane rozwiązania odnośnie optymalizacji użytkowania rębego i opracowanie wykazu projektowanych cięć rębnych, w tym: wielkości przyjętych etatów, lokalizację poszczególnych zrębów, rodzaje i formy rębni, intensywność cięć, powierzchnie do odnowienia po kolejnych cięciach, zostały uzgodnione z przedstawicielami RDLP w Radomiu i Nadleśnictwa Przysucha.

Zgodnie z postanowieniem KZP, do wyliczenia etatów w gospodarstwie lasów ochronnych (O) i przerębowo- zrębowym (GPZ) w obu obrębach przyjęto średni okres odnowienia 15 lat.

Proces analizy pożądanego kierunku rozwoju i stanu zasobów drzewnych wykazał, że:

- w obrębie Przysucha przeciętny wiek drzewostanów (67 lat) jest wyższy o **15 lat** od połowy średniego wieku rębności (52 lata) – co oznacza **odstępstwo**,
- w obrębie Rzuców przeciętny wiek drzewostanów (80 lat) jest wyższy o **26 lat** od połowy średniego wieku rębności (54 lat) – co oznacza **znaczne odstępstwo**,

- w całym Nadleśnictwie przeciętny wiek drzewostanów (73 lat) jest wyższy o 20 lat od połowy średniego wieku rębności (53 lata) – co oznacza **znaczne odstępstwo**.

Powyższe odstępstwa stanowią uzasadnienie przyjęcia naboru wyższego od wyliczonych etatów zrównania średniego wieku. Wynikają one przede wszystkim z dużej powierzchni drzewostanów, które osiągnęły lub nawet przekroczyły przyjęty wiek rębności bądź są w KO lub KDO – w Nadleśnictwie Przysucha stanowią one 38%. Konsekwentne realizowanie zadań gospodarczych wynikających z ustalonego planu cięć użytków rębnych umożliwi, w sposób ewolucyjny, w perspektywie długookresowej, osiągnięcie pożądanego struktury wiekowej drzewostanów.

Kwalifikowanie drzewostanów do użytkowania rębego w poszczególnych gospodarstwach odbywało się z zachowaniem ostępowego porządku cięć. W obecnym opracowaniu zastosowano dotychczasowy podział lasu na ostępy, a w jednostkach kontrolnych wyznaczono indywidualny kierunek cięć i zrywki, z uwzględnieniem granicy transportowej.

Nabór drzewostanów do cięć rębnych odbywał się, pod warunkiem zachowania ładu czasowego i przestrzennego, w następującej kolejności:

- drzewostany o strukturze klasy odnowienia,
- drzewostany kwalifikujące się do pilnej przebudowy pełnej,
- drzewostany które osiągnęły wiek dojrzałości rębnej,
- inne drzewostany, w tym bliskorębne ze względu na położenie w ostępie i konieczność rozpoczęcia ich użytkowania oraz w klasie do odnowienia.

Poniżej, na podstawie tabeli XIV oraz wykazów projektowanych cięć rębnych, zamieszczono zestawienie wyliczonych etatów cięć rębnych na obecny okres gospodarczy.

Zestawienie porównawcze etatów użytkowania rębego

OBREB	Gospodarstwo	Etaty wg dojrzałości drzewostanów		Etat wg zrównania średniego wieku	Etat optymalny	Etat z potrzeb przebudowy	Etat wg okresów uprzat. w KO i KDO	Etat z potrzeb hodowlanych	Etat proponowany na okres obowiązywania planu		
		z ostatniej kl. wieku	z dwóch ostatnich kl. wieku						Pow. manip. [ha]	Miaższość [m ³]	
		miaższość brutto na 10-lecie [m ³] pow. manipulacyjna na 10-lecie [ha]								brutto	netto
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
PRZYSUCHA	SPECJALNE (S)	X	X	X	X	0	2740	3274	28,48	3274	2620
	LASÓW OCHRONNYCH (O)	213500	208090	185050	208090	39690	190920	253988	2017,91	253988	212942
	LASÓW GOSPODARCZYCH (GZ*)	25620 75,90	40630 129,50	38220 111,20	38220 111,20	290 1,00	X	X	125,53	40940	34501
	LASÓW GOSPODARCZYCH (GPZ*)	9520	13310	8050	9520	410	6940	X	107,74	12337	10271
	RAZEM LASÓW GOSPODARCZYCH (G)	35140	53940	46270	47740	700	6940	X	233,27	53277	44772
	OGÓLEM OBREB	248640	262030	231320	255830	40390	200600	257262	2279,66	310539	260334
RZUCÓW	SPECJALNE (S)	X	X	X	X	12510	30840	63464	524,46	63464	53649
	LASÓW OCHRONNYCH (O)	181630	147760	98910	147760	26480	115920	163203	1768,10	163203	137369
	LASÓW GOSPODARCZYCH (GZ*)	240 1,10	500 2,60	2260 9,70	500 2,60	0 0,00	X	X	0,00	0	0
	LASÓW GOSPODARCZYCH (GPZ*)	2270	5250	7740	5250	0	0	X	0,00	0	0
	RAZEM LASÓW GOSPODARCZYCH (G)	2510	5750	10000	5750	0	0	X	0,00	0	0
	OGÓLEM OBREB	184140	153510	108910	153510	38990	146760	226667	2292,56	226667	191018
NADLEŚNICTWO		432780	415540	340230	409340	79380	347360	483929	4572,22	537206	451352

*. (GZ) – zrębowy sposób zagospodarowania, (GPZ) – przerebnowo-zrębowy sposób zagospodarowania

Użytki rębne nie zaliczone na poczet etatu przedstawiono poniżej.

Kategoria cięć	Obręb						Nadleśnictwo		
	Przysucha			Rzuców					
	Pow. [ha]	Miąższość [m ³]		Pow. [ha]	Miąższość [m ³]		Pow. [ha]	Miąższość [m ³]	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Uprzątnięcie płazowin	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Uprzątnięcie nasienników i przestojów	-	165	139	-	120	102	-	285	241
Pozostałe (uprzątnięcie drzew z zadrzewień)	0,69	73	61	0,58	130	112	1,27	203	173
Razem	0,69	238	200	0,58	250	214	1,27	488	414

Łączny maksymalny etat grubizny użytków rębnych, po uwzględnieniu miąższości użytków nie zaliczonych na poczet etatu oraz 5% przyrostu od użytków zaliczonych na etat, wynosi **564 554 m³ grubizny brutto (474 332 m³ netto)**.

Użytkowanie przedrębne.

W ramach użytkowania przedrębnego planowane są trzebieże wczesne i późne (selekcyjne, przekształceniowe i przerębne). Czyszczeń późnych z pozyskaniem grubizny nie zaplanowano.

Zgodnie z zapisami obowiązujących ZHL, w planowaniu użytków przedrębnych nie projektowano liczby nawrotów trzebieży wczesnych, pozostawiając to w gestii Nadleśnictwa.

Zgodnie z ustaleniem KZP, w drzewostanach starszych klas wieku gdzie określono jakość techniczną, a które nie są objęte planowanym użytkowaniem rębnym, nie planowano zabiegu TP z wyjątkiem pozycji uzgodnionych z Nadleśnictwem. Trzebieży późnych nie planowano również w drzewostanach o zwarciu luźnym, ewentualnie przerywanym i trudno dostępnych, a także w niektórych drzewostanach położonych na wąskich i małych działkach pomiędzy obcą własnością. Podobne kryterium przyjęto dla drzewostanów młodszych, gdzie określono jakość hodowlaną.

W pewnej grupie drzewostanów cięcia w ramach trzebieży będą mieć charakter przekształceniowy, a ich główną funkcją ma być zapewnienie optymalnych warunków rozwoju wartościowym pod względem hodowlanym podrostom i podsadzeniom, bądź stworzenie warunków do wprowadzenia odnowień.

Grubizna, którą ewentualnie pozyska się na powierzchniach nie objętych wskazaniem gospodarczymi, w ramach cięć przygodnych (np. usuwanie drzew posuszowych, złomów, wywrotów lub innych), mieścić się będzie w ramach ogólnego, orientacyjnego etatu miąższościowego użytków przedrębnych.

Zestawienie powierzchni drzewostanów projektowanych do użytkowania przedrębnego

Rodzaj cięć	Obręb		Nadleśnictwo	
	Przysucha	Rzuców		
	Powierzchnia [ha]			
1	2	3	4	
Czyszczenia późne (CP-P)	-	-	-	
Trzebieże:	wczesne (TW)	858,57	364,68	1223,25
	późne (TP)	2958,14	1469,73	4427,87
Ogółem	3816,71	1834,41	5651,12	

Uwzględniając:

- ↳ wyniki użytkowania przedrębego w Nadleśnictwie, w okresie ostatnich 5 i 10 lat, biorąc pod uwagę łączną, pozyskaną w tym okresie miąższność z cięć pielęgnacyjnych, sanitarnych i przygodnych,
- ↳ spodziewany bieżący przyrost miąższności, wg gatunków panujących, w drzewostanach nie objętych planowanym użytkowaniem rębny (przy założeniu, że maksymalny rozmiar cięć pielęgnacyjnych to 50%, 60%, 65%, 70%, 75% przyrostu tablicowego),
- ↳ etaty z poprzedniego planu urządzenia lasu,
- ↳ zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego.

Podczas narady komisja przyjęła wskaźnik intensywności cięć pielęgnacyjnych na poziomie 49 m³ netto/ha dla obu obrębów leśnych:

- Obręb Przysucha – **3816,71 ha**, 187 019 m³ netto, 233 773 m³ brutto, wskaźnik **49 m³/ha**,
- Obręb Rzuców – **1834,41 ha**, 89 886 m³ netto, 112 358 m³ brutto, wskaźnik **49 m³/ha**,
- Nadleśnictwo – **5651,12 ha**, 276 905 m³ netto, 346 131 m³ brutto (**59% przyrostu**).

O faktycznym rozmiarze wykonania planu zadecydują potrzeby pielęgnacyjne i stan sanitarny lasu w chwili wykonywania zabiegu. Ustalony i przyjęty etat powierzchniowy stanowić będzie natomiast wielkość obligatoryjną do wykonania w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu.

Wielkość tablicowego bieżącego rocznego przyrostu miąższności w drzewostanach nie objętych planowanym użytkowaniem rębny generowana jest przez program „Taksator”, w ramach tabeli VIIIa.

Łączny etat użytkowania głównego

Użytkowanie	Obręb				Nadleśnictwo	
	Przysucha		Rzuców		Miąższość [m ³ brutto] [m ³ netto]	[%] [%]
	Miąższość [m ³ brutto] [m ³ netto]	[%] [%]	Miąższość [m ³ brutto] [m ³ netto]	[%] [%]		
1	2	3	4	5	6	7
Rębne	326304	58,26	238250	67,95	564554	61,99
	273552	59,39	200780	69,08	474332	63,14
Przedrębne	233773	41,74	112358	32,05	346131	38,01
	187019	40,61	89886	30,92	276905	36,86
Razem	560077	100,00	350608	100,00	910685	100,00
	460571	100,00	290666	100,00	751237	100,00

Z porównania etatu użytków głównych z etatem na ubiegły okres gospodarczy i wykonaniem użytkowania w minionym 10-leciu wynika, że nastąpi wzrost pozyskania drewna o 16 % w skali Nadleśnictwa w tym wzrost użytkowania rębego o 19 % i użytkowania przedrębego o 11 %.

6. Wytyczne w sprawie użytkowania rębnego.

Przyjęto zaproponowane przez Wykonawcę wytyczne w sprawie użytkowania rębego i rębni dla poszczególnych gospodarstw.

7. Jednostki kontrolne

Zgodnie z protokołem KZP z dnia 19.07.2017 r. dla Nadleśnictwa Przysucha wytypowano jednostki kontrolne na obszarze **2 502,35 ha**, głównie w drzewostanach jodłowych oraz w których możliwe jest utrzymanie i kształtowanie zróżnicowanej struktury pionowej.

W ramach jednostki kontrolnej, określono fazy rozwojowe drzewostanu:

- terminalną w drzewostanach rębnych na powierzchni **1 307,03 ha**,
- optymalną w drzewostanach przedrębnych (starsze niż młodnik, a nie zaliczone do rębnych) na powierzchni **1 101,86 ha**,
- odnowieniową w drzewostanach w fazie upraw i młodników na powierzchni **76,45 ha**,
- przejściową w drzewostanach wymagających przebudowy pełnej (np. przedplonowe, niezgodne z siedliskiem lub silnie uszkodzone) na powierzchni **16,71 ha**.

Dla wyznaczonych jednostek kontrolnych wykreślono na mapach cięć dla obrębów leśnych kierunki cięć uwzględniając: jednorodność pod względem siedliskowym (położenie, wystawa), trwałe odgraniczenie od otoczenia naturalnymi liniami terenowymi (grzbiety, potoki, doliny) lub sztucznymi np. drogi.

Aktualnie nie przewiduje się odrębnych zasad regulacji użytkowania w jednostkach kontrolnych.

8. Wytyczne w zakresie hodowli lasu.

Przyjęto zaproponowany rozmiar zadań z zakresu hodowli lasu wg wielkości zamieszczonych poniżej.

Planowany rozmiar prac z zakresu hodowli lasu

Rodzaj czynności gospodarczej	Obręb		Nadleśnictwo
	Przysucha	Rzuców	
	Powierzchnia [ha]		
1	2	3	4
1. Odnowienia i zalesienia otwarte	231,55	10,23	241,78
w tym: - halizny, płazowiny, zręby	7,24	-	7,24
- zręby projektowane	224,31	10,23	234,54
- grunty nieleśne	-	-	-
2. Odnowienia pod osłoną	470,34	226,56	696,90
w tym: - przy rębniach złożonych	439,64	225,66	665,30
- podsadzenia produkcyjne	30,70	0,90	31,60
- dolesienia	-	-	-
3. Poprawki i uzupełnienia w uprawach i młodnikach	1,97	1,22	3,19
4. Wprowadzanie podszytów	-	-	-
5. Pielęgnowanie razem	1548,00	537,68	2085,68
w tym: - pielęgnowanie gleby	256,29	62,39	318,68
upraw - czyszczenia wczesne (CW)	439,00	110,75	549,75
- pielęgnowanie młodników (CP)	852,71	364,54	1217,25
6. Melioracje	686,90	236,79	923,69
w tym: - agrotechniczne	686,90	236,79	923,69
- wodne	-	-	-
- nawożenie	-	-	-

W Projekcie Planu Urządzenia Lasu pielęgnowanie gleby (PIEL) i czyszczenia wczesne (CW) zaplanowano jedynie dla upraw i zrębów istniejących na dzień 1 stycznia 2020 r. W uprawach nowo projektowanych, zarówno na powierzchniach otwartych, jak i pod osłoną nie projektowano pielęgnacji gleby.

W trakcie Narady zaakceptowano przyjęte w projekcie PUL typy drzewostanów (zamieszczone poniżej dla siedlisk leśnych i siedlisk przyrodniczych) o charakterze gospodarczym i ochronnym oraz orientacyjne składy gatunkowe upraw ustalone na KZP i uzupełnione w trakcie prac taksacyjnych.

Dodatkowe typy drzewostanów i orientacyjne składy gatunkowe upraw

Typ siedliskowy lasu	Typ drzewostanu	Przykładowy skład gatunkowy odnowienia	Gatunki domieszkowe	Projektowane rębnie
1	2	3	4	5
BMwyżw	Św - So	So 50, Św 30, Db, Jd i inne 20	Db, Jd, Brz	I
LMśw	Bk - Db	Db 50, Bk 30, So, Md i inne 20	So, Md, Jw, Lp, Gb	III
	Db	Db 70, Lp, Gb i inne 30	Lp, Gb, Bk, Md, Jw	II, III
	Db - Bk	Bk 50, Db 30, Jd, Md i inne 20	Jd, Md, Jw, Lp, Gb	II, III
	So - Jd	Jd 50, So 30, Db, Bk i inne 20	Db, Bk, Md, Jw, Lp	IV
LMw	Bk - Db	Db 50, Bk 30, Lp, Jw i inne 20	Lp, Jw, Św, Wz, Gb	III
	Db - Jd	Jd 50, Db 30, So, Św i inne 20	So, Św, Jw, Wz, Gb	IV, III
	Db - Ol	Ol 50, Db 30, So, Św i inne 20	So, Św, Jw, Wz, Gb	III
	Ol - So	So 50, Ol 30, Db, Św i inne 20	Db, Św, Jw, Jd, Gb	I
LMwyż (św, w)	Bk	Bk 70, Jd, Db i inne 30	Jd, Db, Jw, Md, Gb	II, III
	Bk - Db	Db 50, Bk 30, Jd, Md i inne 20	Jd, Md, Jw, Lp, Gb	II, III
	Db	Db 70, So, Jd i inne 30	So, Jd, Bk, Lp, Gb	II, III
	Db - Bk	Bk 50, Db 30, Jd, Md i inne 20	Jd, Md, Jw, Lp, Gb	II, III
	Db - Jd	Jd 50, Db 30, Bk, Md i inne 20	Bk, Md, Jw, Św, Gb	IV, III
	Jd - Bk	Bk 50, Jd 30, Db, Md i inne 20	Db, Md, Jw, So, Gb	II, III, IV
	Db - Ol	Ol 50, Db 30, Jd, Św i inne 20	Jd, Św, Jw, Wz, Gb	III
	Jd - Ol	Ol 50, Jd 30, Db, Św i inne 20	Db, Św, Jw, Wz, Gb	II, III
	Ol - Db	Db 50, Ol 30, Jd, Św i inne 20	Jd, Św, Lp, Wz, Gb	III
	Ol - Jd	Jd 50, Ol 30, Db, Św i inne 20	Db, Św, Jw, Wz, Gb	IV
	Ol - So	So 50, Ol 30, Db, Św i inne 20	Db, Św, Jd, Gb, Brz	I
	So - Ol	Ol 50, So 30, Db, Św i inne 20	Db, Św, Jd, Wz, Brz	I
	Św - Jd	Jd 50, Św 30, Db, Jw i inne 20	Db, Jw, So, Ol, Brz	IV
	Św - Ol	Ol 50, Św 30, Jd, Db i inne 20	Jd, Db, So, Wz, Brz	I, II
Św - So	So 50, Św 30, Db, Jd i inne 20	Db, Jd, Ol, Lp, Brz	I, II	
Lśw	Db	Db 70, Gb, Lp i inne 30	Gb, Lp, Kl, Js, Jw	II, III
Lwyż (św, w)	Bk - Db	Db 50, Bk 30, Jd, Md i inne 20	Jd, Md, Jw, Lp, Gb	II, III
	Db - Ol	Ol 50, Db 30, Jd, Jw i inne 20	Jd, Jw, Wz, Js, Gb	III
	Ol - Db	Db 50, Ol 30, Jd, Jw i inne 20	Jd, Jw, Wz, Lp, Gb	III
OIJ	Js - Ol	Ol 50, Js 30, Wz, Jw i inne 20	Wz, Jw, Db, Św, Brz	I, III

Dodatkowe typy drzewostanów i orientacyjne składy gatunkowe upraw na siedliskach przyrodniczych w obszarach Natura 2000

Siedlisko przyrodnicze	Typ siedliskowy lasu	Typ drzewostanu	Przykładowy skład gatunkowy odnowienia	Gatunki domieszkowe	Projektowane rębnie
1	2	3	4	5	6
91P0 Wyżynny jodłowy bór mieszany (<i>Abietetum polonicum</i>)	LMwyżw	Bk - Jd	Jd 50, Bk 30, Db i inne 20	Db, Md, So	IV
		Jd	Jd 70, Bk, Db i inne 30	Bk, Db, Md, So	IV
	LMwyżw	Jd	Jd 70, Św, Db i inne 30	Św, Db, Md, So	IV
		Jd - Db	Db 40, Jd 30, Św i inne 30	Św, Bk, Md	III
		Św - Jd	Jd 50, Św 30, Db i inne 20	Db, So, Brz	IV
Lwyżw	Jd	Jd 70, Db, Jw i inne 30	Db, Jw, Św, Brz	IV	
91D0 Bory i lasy bagienne (<i>Sphagno girgensohnii-Piceetum</i>)	LMwyżw	So - Św	Św 50, So 30, Brz i inne 20	Brz, Jd	-
		Jd - Św	Św 50, Jd 30, So i inne 20	So, Brz	-

W opisie ogólnym należy przedstawić sposób postępowania i orientacyjne wielkości przy pielęgnowaniu nowo zakładanych upraw w trakcie trwania 10-letnia.

9. Wytyczne w zakresie przebudowy drzewostanów.

Przebudowę drzewostanów niezgodnych z celami gospodarki leśnej zaprojektowano w ramach przebudowy pełnej z podziałem na:

- intensywną – realizowaną poprzez użytkowanie rębne,
- stopniową – realizowaną poprzez trzebieże w drzewostanach z jakością techniczną.

Poniżej przedstawiono wartości liczbowe form przebudowy.

Przebudowa	Obręb		Nadleśnictwo
	Przysucha	Rzuców	
	Powierzchnia [ha]		
1	2	3	4
Intensywna	217,86	255,92	473,78
Stopniowa	32,36	19,25	51,61
Ogółem	250,22	275,17	525,39

10. Użytkowanie uboczne i gospodarka łowiecka.

W ramach użytkowania ubocznego w Nadleśnictwie Przysucha na bieżące 10-letnie przewiduje się pozyskiwanie niewielkich ilości choinek świerkowych, jodłowych oraz stroiszu, w ramach prowadzenia cięć rębnych i pielęgnacyjnych.

Nadleśnictwo nadzoruje 16 obwodów łowieckich. Nadleśnictwo nie prowadzi własnej gospodarki łowieckiej ale sprawuje nadzór nad działalnością 13 kół łowieckich, dzierżawiących jego grunty.

11. Ochrona przeciwpożarowa.

Zgodnie z załącznikiem do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 lipca 2015 r. zmieniającym rozporządzenie z dnia 22 marca 2006 r. w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów, lasy Nadleśnictwa Przysucha zakwalifikowano do III kategorii zagrożenia pożarowego.

W związku z zakwalifikowaniem lasów Nadleśnictwa Przysucha do III kategorii zagrożenia pożarowego, zgodnie z § 39 ust. 2 pkt. 6 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010 r. Nr 109 poz. 719 z późn. zm.), założenia planu urządzenia lasu w zakresie ochrony przeciwpożarowej nie zostaną uzgodnione z właściwymi miejscowo komendantami wojewódzkimi Państwowej Straży Pożarnej.

12. Zagospodarowanie turystyczne i rekreacyjne.

Obszar znajdujący się w zasięgu terytorialnego działania Nadleśnictwa Przysucha jest wykorzystywany do celów rekreacyjnych i turystycznych. Na atrakcyjność omawianego terenu wpływa przede wszystkim obecność zwartych kompleksów leśnych znacznej wielkości. Dotyczy to zwłaszcza największego kompleksu leśnego Nadleśnictwa, który jest położony w sąsiedztwie miasta Przysucha. Ponadto do walorów tutejszych lasów zaliczyć można obiekty przyrodnicze, miejsca upamiętniające walki narodowo-wyzwoleńcze oraz dużą różnorodność drzewostanów.

Wytyczne z zakresu turystyki i rekreacji zawarte w projekcie planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa zostały zaakceptowane.

13. Potrzeby w zakresie budownictwa ogólnego, drogowego i melioracji wodnych.

Prace z zakresu budownictwa ogólnego i budownictwa drogowego (w tym dotyczące ochrony przeciwpożarowej) realizowane będą na bieżąco zgodnie z potrzebami i możliwościami finansowymi Nadleśnictwa oraz planami perspektywnymi RDLP, z uwzględnieniem opracowanego Projektu Docelowej Sieci Drogowej, położenia wokół terenów zurbanizowanych i rozwoju turystyki oraz rekreacyjnego wykorzystania terenów leśnych.

14. Program Ochrony Przyrody.

Poniżej w układzie tabelarycznym przedstawiono formy ochrony przyrody wyróżnione na terenie Nadleśnictwa w ramach V rewizji na lata 2020-2029.

Formy ochrony przyrody na terenie Nadleśnictwa Przysucha

Rodzaj obiektu	Ilość ⁶		Powierzchnia [ha]	
	stan na 01.01.2010 r.	stan na 01.01.2020 r.	stan na 01.01.2010 r.	stan na 01.01.2020 r.
1	2	3	4	5
Rezerваты	2	2	269,11	269,11
Obszary chronionego krajobrazu	2	2	11466,67	11487,55
Obszary Natura 2000	4	4	399,31	384,34
Pomniki przyrody	17	14	-	-
Użytki ekologiczne	37	37	99,97	100,58
Porosty (grzyby zlichenizowane) chronione ¹	2	2	-	-
Rośliny chronione: wątrobowce	-	1	-	-
mchy ²	5	19	-	-
rośliny naczyniowe ³	21	13	-	-
Zwierzęta chronione: owady ⁴	15	11	-	-
mięczaki	2	2	-	-
ryby	-	1	-	-
plązy	13	13	-	-
gady	5	5	-	-
ptaki ⁵	146	152	-	-
ssaki	22	22	-	-

- 1 - liczba gatunków porostów w rzeczywistości może być większa, ponieważ chrobotki oznaczano do rodzaju
- 2 - liczba gatunków mchów w rzeczywistości może być większa, ponieważ plonniki i torfowce oznaczano do rodzaju
- 3 - liczba gatunków roślin naczyniowych w rzeczywistości może być większa, ponieważ część widłakowatych oznaczono do rodziny, a rosiczek do rodzaju
- 4 - liczba gatunków owadów w rzeczywistości może być większa, ponieważ część biegaczy, łączniki i trzmiele oznaczono do rodzaju
- 5 - liczba gatunków ptaków chronionych zaobserwowanych w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa
- 6 - zmiana liczby gatunków wynika m. in. ze zmiany przepisów dotyczących ochrony gatunkowej

Ponadto na terenie Nadleśnictwa jako **walory przyrodniczo-leśne** w ramach rewizji wyróżniono:

- Cenne drzewa - wyodrębniono 29 drzew (21 w obrębie Przysucha i 8 w obrębie Rzuców) niebędących pomnikami przyrody, które wyróżniają się wiekiem, pokrojem oraz parametrami pierśnicy i wysokości.
- Drzewostany – w ramach prac taksacyjnych na powierzchni **172,74 ha** zostały wyróżnione drzewostany stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, odpowiednio: w obrębie Przysucha – 89,97 ha oraz w obrębie Rzuców – 82,77 ha.
- Powierzchnie leśne do wyłączenia z użytkowania decyzją Nadleśniczego - w Nadleśnictwie wyłączono z użytkowania decyzją Nadleśniczego **67** pododdziałów o łącznej powierzchni **143,24 ha**. Formalne wydanie decyzji Nadleśniczego nastąpi po naradzie techniczno-gospodarczej (NTG), z mocą obowiązywania od 1 stycznia 2020 roku.

➤ Siedliska przyrodnicze

Inwentaryzacje siedlisk przyrodniczych na terenie Nadleśnictwa Przysucha przeprowadzono w ramach następujących opracowań:

- inwentaryzacja na potrzeby opracowania Planu Zadań Ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Czarnej PLH260015 (PZO);
- inwentaryzacja na potrzeby opracowania Planu Zadań Ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Pilicy PLH140016 (PZO);
- inwentaryzacja na potrzeby opracowania zakresu zadań ochronnych w projekcie Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Przysucha na okres 01.01.2020-31.12.2029 r. dla obszaru Natura 2000 Ostoja Brzeźnicka PLH260026 na gruntach Lasów Państwowych (termin wykonania do 30.06.2020 r. – zostanie uwzględniona po jej wykonaniu);
- opracowanie fitosocjologiczne wykonane w 2018 r. dla Obszaru Natura 2000 Dolina Czarnej PLH260015 na gruntach Nadleśnictwa Przysucha (FITO);
- inwentaryzacja wykonana przez Wojewódzkie Zespoły Specjalistyczne w 2008 r. (WZS);
- wielkoobszarowa inwentaryzacja fauny, flory oraz siedlisk przyrodniczych wykonana dla Lasów Państwowych w latach 2006-2007 (INVENT).

Wyniki powyższych prac zostały uwzględnione podczas tworzenia projektu PUL wraz z POP dla Nadleśnictwa Przysucha w następujący sposób:

- ❖ w obszarach Natura 2000 przyjęto siedliska przyrodnicze wykazane w planach zadań ochronnych danych obszarów Natura 2000 (PZO) uzupełnione o wyniki opracowania fitosocjologicznego z 2019 r. (FITO); w obszarach nieposiadających PZO inwentaryzacje WZS i INVENT nie wykazały żadnych siedlisk;
- ❖ poza obszarami Natura 2000 zostały przyjęte, jako „cenne fragmenty zbiorowisk roślinnych”, zweryfikowane siedliska przyrodnicze wykazane w wielkoobszarowej inwentaryzacji fauny, flory oraz siedlisk przyrodniczych wykonanej dla Lasów Państwowych w latach 2006-2007 (INVENT). Wszystkie pozostałe inwentaryzacje nie wykazały istnienia siedlisk przyrodniczych poza obszarami Natura 2000 na gruntach Nadleśnictwa.

W sumie w obszarach Natura 2000 na gruntach Nadleśnictwa Przysucha do projektu PUL przyjęto występowanie **92,93 ha siedlisk przyrodniczych**. Poza obszarem Natura 2000 do projektu PUL przyjęto występowanie 356,59 ha „cennych fragmentów zbiorowisk roślinnych”

(będących odpowiednikami siedlisk przyrodniczych).

Łącznie siedliska przyrodnicze oraz „cenne fragmenty zbiorowisk roślinnych” zajmują powierzchnię 449,52 ha, co stanowi 3,50% całej powierzchni Nadleśnictwa. Podczas projektowania wskazań gospodarczych dla siedlisk przyrodniczych przyjęto odrębny cel hodowlany, sposób postępowania hodowlanego, uwzględniający naturalne składy drzewostanów i ich strukturę, stan i pochodzenie.

Zestawienie siedlisk przyrodniczych w obszarach Natura 2000 występujących w Nadleśnictwie Przysucha

Lp.	Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	Powierzchnia [ha]	Lokalizacja oddział/pododdział
1	2	3	4
1	91D0 ¹ Bory i lasy bagienne	19,18	162 i, j; 163 f; 174 c; 175 b
2	91P0 Wyżynny jodłowy bór mieszany	73,75	144 a; 145 a, h, i; 161 l; 162 l; 165 c; 174 a, d; 175 g 177 a
Ogółem		92,93	

¹ - siedliska priorytetowe

Wykaz pododdziałów w Nadleśnictwie Przysucha, w obszarach Natura 2000, w których występują punktowo siedliska przyrodnicze

Lp.	Kod siedliska przyrodniczego	Nazwa siedliska przyrodniczego	Lokalizacja oddział/pododdział
1	2	3	4
Obręb Rzuców			
1	7140	Torowiska przejściowe i trzęsawiska	145 f; 146 h; 160 c, d; 161 a, h
2	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany	145 b, d, f; 165 b; 177 b

Zestawienie cennych fragmentów zbiorowisk roślinnych w Nadleśnictwie Przysucha występujących poza obszarami Natura 2000

Lp.	Odpowiadający kod siedliska przyrodniczego	Kod przyjęty w bazie opisów taksacyjnych	Powierzchnia [ha]	Lokalizacja oddział/pododdział
1	2	3	4	5
Obręb Przysucha				
1	9110	Lp-F	131,98	156 i; 182 a; 183 c- h; 191 f; 192 a, b; 193 a- f
2	9170	T-C	35,12	61 d; 82 b; 97 c, d; 116 b; 183 b, 251 f; 252 h, k
3	9190	Ca-Q	2,53	255 a
4	91D0	Vu-P	6,70	70 a, b; 79 g, i; 80 c- f; 246 p
5	91E0	F-A	30,16	3 m, p, r; 5 a; 64 c; 67 g, k; 69 d; 106 f, g; 116 d; 212 g; 221A d; 222 c; 234 h; 253 c
6	91P0	A-P	24,94	84 a; 209 b
7	91T0	C-P	20,48	34 a; 36 b
8	7110	7110	0,22	79 h
Razem			252,13	
Obręb Rzuców				
1	9110	Lp-F	7,63	92 a- b
2	9170	T-C	3,32	55 g; 60 d

3	91E0	F-A	5,71	9 h- i; 178 b
4	91P0	A-P	87,80	92 d- f; 113 b- c; 124 a; 125 a; 130 h
Razem			104,46	
Ogółem			356,59	

Zestawienie zbiorcze cennych fragmentów zbiorowisk roślinnych w Nadleśnictwie Przysucha, położonych poza obszarami Natura 2000, występujących punktowo

Lp.	Odpowiadający kod siedliska przyrodniczego	Kod przyjęty w bazie opisów taksacyjnych	Lokalizacja oddział/pododdział
1	2	3	4
1	9110	Lp-F	200 d, 211 p
2	9170	T-C	209 f
3	91P0	A-P	61d; 183 d; 194 b
4	91T0	C-P	49 d; 51 a

Bardziej szczegółowa analiza siedlisk przyrodniczych została przeprowadzona w „Prognozie oddziaływania projektu PUL na środowisko i obszary Natura 2000”.

- **Walory kulturowe** – opisano zabytki kultury materialnej i zabytkowych parków, wpisanych do wojewódzkich rejestrów zabytków występujących w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Przysucha, a także stanowisk archeologicznych, miejsc pamięci, mogił i kapliczek zlokalizowanych na gruntach Nadleśnictwa.

Martwe drewno - w ramach prac urządzenia lasu V rewizji, dokonano pomiaru drewna martwego na 10 % powierzchni próbnych objętych pomiarem miąższości, w każdej warstwie gatunkowo-wiekowej. Przeprowadzona inwentaryzacja wykazała, że zasoby grubizny drewna martwego w Nadleśnictwie Przysucha (średnicy powyżej 10 cm bez kory) stanowią ok. 2,83 % zasobów drzewnych (8,47 m³/ha).

15. Ocena Oddziaływania projektu PUL na Środowisko i Obszary Natura 2000.

Podstawą prawną opracowania prognozy jest Ustawa z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Zakres i stopień szczegółowości opracowania prognozy został uzgodniony z GDOŚ i GIS oraz sprecyzowany w SIWZ.

W ramach wykonywania Oceny Oddziaływania projektu PUL na Środowisko i Obszary Natura 2000 dokonano analizy rozmieszczenia zaplanowanych zabiegów w odniesieniu do lokalizacji wybranych obiektów przyrodniczych.

W pierwszej kolejności wykonano analizy dla stanowisk gatunków oraz miejsc występowania siedlisk przyrodniczych na terenach obszarów Natura 2000 pokrywających się z gruntami Nadleśnictwa Przysucha.

Osobnej analizie poddano również wartości przyrodnicze położone na terenie gruntów Nadleśnictwa, poza granicami obszarów Natura 2000.

Ostateczna ocena przewidywanego oddziaływania zapisów planu urządzenia lasu na środowisko i obszary Natura 2000 została wykonana w oparciu o analizy wpływu planu na

poszczególne elementy środowiska, jak:

- różnorodność biologiczna,
- ludzie,
- zwierzęta, rośliny, grzyby,
- woda,
- powietrze,
- powierzchnia ziemi,
- krajobraz,
- klimat,
- zasoby naturalne,
- zabytki,
- dobra materialne.

Dla obszarów Natura 2000 dokonano oceny wpływu na przedmioty ochrony w tym siedliska przyrodnicze, gatunki roślin i zwierząt.

Do oceny wpływu projektu PUL na zachowanie stanu lasu w ramach obszarów Natura 2000 wykorzystano tzw.: „macierze”.

W ocenie oddziaływania projektu PUL na środowisko i Obszary Natura 2000 **nie stwierdzono by plan urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Przysucha na lata 2020-2029 mógł negatywnie oddziaływać na przedmioty ochrony w obszarach Natura 2000 SOO Dolina Czarnej PLH260015, OSO Dolina Pilicy PLB140003, SOO Dolina Dolnej Pilicy PLH140016, OZW Ostoja Brzeźnicka PLH260026.**

16. Program Edukacji Leśnej Społeczeństwa

W trakcie obrad Narady Techniczno-Gospodarczej przedstawiono podsumowanie działalności edukacyjnej Nadleśnictwa oraz zaprezentowano Program Edukacji Leśnej Społeczeństwa sporządzony dla Nadleśnictwa Przysucha na lata 2020-2029 i zatwierdzony przez Dyrektora RDLP Radom.

Sekretarz NTG:

Specjalista SL

mgr inż. Agata Lukomska-Filipasz

Przewodniczący NTG:

Z-ca DYREKTORA
ds. Gospodarki Leśnej

mgr inż. Piotr Kacprzak

Zatwierdził dnia 24.03.2020

DYREKTOR

dr inż. Andrzej Matysiak

1000
1000